

- 4) *Dioryctria schutzeella* (Fuchs) was wederom met twee exemplaren vertegenwoordigd, hetgeen doet veronderstellen, dat deze soort lokaal vrij algemeen is.
- 5) Voorts werden er nog een aantal soorten aan de lijst toegevoegd, waarvan een klein aantal exemplaren werd waargenomen.

De groep *Scoparia*'s ontbreekt geheel op de lijst; deze groep is weliswaar talrijk vertegenwoordigd, doch door factoren van technische aard werd dit genus even buiten beschouwing gelaten.

De voortzetting van mijn vangsten werd mij wederom mogelijk gemaakt door de heer G. DE HAAN, directeur van het Texels Museum, terwijl de technische afwerking gesteund werd door de heer G. HELMERS, waarvoor ik beide heren hartelijk dank zeg.

De waargenomen soorten zijn vermeld in de bijgevoegde tabel, waarop ook de data nauwkeurig zijn aangegeven.

### Summary

Referring to the observation of Pyralidae on the island of Texel in the year 1966 I collected these moths in the same way in 1967 to be able to compare this with the results above mentioned.

Conspicuous is the absence of *Crambus latistrius*, *Nymphula nymphaeata*, *Cataglyphis lemnata* and *Udea ferrugalis* in this year.

*Dioryctria schutzeella* seems to be a locally common species.

Amsterdam 1010, Olympiaplein 152-III.

---

## Een notitie over *Endromis versicolora* L. (Lep., Endromidae)

door

A. L. COX en A. W. P. MAASSEN

In ons land staat *Endromis versicolora* L. bepaald niet te boek als een gewone soort. In goede vlieggebieden lukt het meestal wel elk jaar enkele exemplaren op licht te vangen. Zowel mannetjes als wijfjes komen op het vanglakken, de laatste echter nog minder dan de eerste. Dat *versicolora*, althans plaatselijk, massaal kan voorkomen bewijst het volgende onderzoek.

In april 1968 kwamen we in het bezit van  $\pm$  80 eitjes van *versicolora*, afkomstig uit de omgeving van München (Duitsland). Deze kweek leverde 32 mannetjes en 28 wijfjes op. Mannetjes en wijfjes kwamen ongeveer gelijktijdig uit. Op één enkele uitzondering na verlieten de wijfjes 's morgens tussen 8 en 10 uur de pop, ook de mannetjes kwamen dan uit. Deze moesten zo gauw mogelijk bij de wijfjes worden weggehaald, want copulaties kwamen zeer spoedig tot stand en voor onze proef hadden we onbevuchte wijfjes nodig.

De maagdelijke wijfjes werden op een berketakje geplaatst, ingesloten in

nylongaas, en zo op diverse plaatsen uitgezet in de uitgestrekte bossen (veel berk) van Maalbeek te Belfeld. Hier had de eerste auteur in vorige jaren twee *versicolora*'s op licht gevangen. Het resultaat ging onze stoutste verwachtingen ver te boven! Tientallen mannetjes kwamen op de wijfjes af, wild vliegend rond de toppen van de berken om dan ineens neer te storten op de voor hen onbereikbare wijfjes. De exemplaren die aan de vangnetten wisten te ontsnappen, verdwenen weer even wild vliegend als ze gekomen waren. In totaal werden zo in enkele dagen niet minder dan 62 mannetjes buitgemaakt (57 kersverse en 5 iets afgevlagen dieren), terwijl er ook nog heel wat wisten te ontkomen!

's Morgens om 9 uur vlogen de mannetjes reeds, tussen 11 en 12 uur bereikte de aanvlucht het hoogtepunt, na de middag bleven de vlinders doorvliegen, maar zo wild dat ze niet meer te „netten” waren. Dit experiment tijdens onze Paasvakantie 1969 werd begunstigd door uitzonderlijk mooi weer: volop zon, vrijwel windstil en een temperatuur van ongeveer 20° C. Het hoogste dagtotaal bedroeg 31 stuks op 9 april.

Op 11 april bij ongunstig weer (aanmerkelijk kouder, zwaar bewolkt, vrij sterke wind, regenbuien) werden enkele wijfjes vrij uitgezet op berkestammen in het Meinweggebied (Herkenbosch). Hier hadden we enige dagen tevoren een mannetje op licht gevangen. Trouwens reeds jaren achter elkaar krijgen we in dit berkenrijke gebied *versicolora*'s op het vanglaken. Bij een paar ingesloten wijfjes betrokken we de wacht, maar er kwam niet één mannetje opdagen. Toen we tegen 13 uur in stromende regen huiswaarts bromden, werden de vrij uitgezette wijfjes gecontroleerd. Eén zat in copula, waaruit geconcludeerd kan worden, dat in de vrije natuur ook onder minder gunstige weersomstandigheden copulaties tot stand komen.

Volgens onze ondervinding oefenden pas uitgekomen wijfjes de grootste aantrekkingskracht uit op de mannetjes, hoewel één dag oude wijfjes, zij het dan in veel mindere mate, toch ook nog in staat bleken partners te lokken.

### Zusammenfassung

Bei *Endromis versicolora* L. lassen die Männchen sich leicht durch in Anfluggeräte im Freien ausgesetzte Weibchen anlocken. In dieser Weise fingen die Verfasser 62 *versicolora*-Männchen in Belfeld (Limburg). *Endromis versicolora* L. ist übrigens eine ziemlich seltene Art in den Niederlanden.

Belfeld, Stationsstraat 8.

Montfort, Julianastraat 2.

---

Onderzoek *Biston betularius* L. Ik wil het onderzoek naar de verschillende kleurvormen van deze soort ook dit jaar nog voortzetten om dan de balans op te maken. Ik zou het daarom op prijs stellen als de verzamelaars weer alle exemplaren ervan willen bewaren (tussen watten, nauwkeurige vindplaats, niet op kwaliteit letten) om ze me dan aan het eind van de vliegtijd op te sturen. In geen geval zelf gaan tellen en me alleen een lijstje met cijfers sturen, daar de twijfelexemplaren alle op dezelfde manier beoordeeld moeten worden. — LPK.